

Speech Kathleen Ferrier

De dag die je wist dat zou komen...

Natuurlijk staat deze dag in geen verhouding tot uw kroningsdag, maar toch is het een heel bijzondere dag, want we bieden u de resultaten aan van het onderzoek waartoe u het initiatief nam.

Toen Gert Oostindie mij belde met de vraag of ik van de commissie deel uit wilde maken kwamen er verschillende gedachten bij mij op. Allereerst: wat goed dat de koning zelf om dit onderzoek vraagt. Voor u is het anders dan voor welke minister-president of burgemeester dan ook, die om onderzoek vraagt en daarna misschien excuses aanbiedt. Die spreken als rechtsoptvolgers van willekeurige voorgangers die bepaalde keuzes maakten. Hier gaat hier om uw eigen familie, uw eigen mensen. U bent de eerste koning die zich zo kwetsbaar durft op te stellen.

Vervolgens vroeg ik mij af of ik wel de juiste persoon ben om aan deze commissie deel te nemen? Want zou ik gezien worden als de spreekbuis van de zwarte gemeenschap en ben ik niet iemand die, zo zou het tenminste opgevat kunnen worden, te dicht staat bij de koning en zijn familie? Want ja, ik ben de dochter van de laatste gouverneur en eerste president van Suriname, Johan Ferrier. En ja, u en ik hebben op Drakensteyn nog samen getafeltenist en uw grootouders en ouders hebben regelmatig bij ons in Suriname gelogeerd.

Ik heb met overtuiging ja gezegd, in het besef dat ik mij kwetsbaar maak. Omdat ik uw opstelling waardeer. En omdat angst voor kwetsbaarheid geen reden moet zijn om iets niet te doen. Is kwetsbaarheid niet juist eigen aan een oprechte dialoog? En gaat het niet, in het hele proces na de komma, precies hierom, een gelijkwaardige en oprechte dialoog te voeren?

Ik was zelf als kind en als puber in onze huiskamer of op andere plekken getuige van gesprekken die er gevoerd werden tussen mijn ouders en de koninklijke gasten. Ik heb daar veel van geleerd. In de eerste plaats dat je, in alle beslotenheid natuurlijk, gerust heel kritisch kunt zijn op koninklijke gasten. En ik heb gezien hoe ingewikkeld het is, ook als koningshuis, je plek te weten en om te kunnen omgaan met de beperking die jouw positie meebrengt. Zo was ik diep onder de indruk van de liefde die koningin Juliana had voor het binnenland van Suriname, dat prachtige oerwoud. Het liefst zat zij er een tijd alleen, maar dat was haar niet gegund. U ziet dat ook op deze foto, altijd al die mensen om haar heen. En tegelijkertijd zie je hier ook de nietigheid van ons mensen, of ze nou leden van de Koninklijke Familie zijn of niet, tegenover de overweldigende pracht van de natuur.

Ik heb veel geleerd van de gesprekken die er bij ons thuis gevoerd werden met prins Claus. Ik ging Spaans en Portugees studeren, de talen van mijn continent, omdat ik met de paplepel ingegoten heb gekregen dat Suriname niet altijd naar Europa moet kijken, maar veel meer naar de eigen regio. Daarna heb ik op allerlei plekken in de wereld gewerkt. Maar of het nou in de Tweede Kamer, in Hongkong of in Chili was of in andere contexten, vaak kwam de vraag in gedachten die prins Claus vaak stelde: 'Wie is er niet gehoord?'. Dat is een basisvraag in een sterke democratie. Een cruciale vraag voor wie, vanuit een besef van kwetsbaarheid, een open en eerlijke dialoog wil voeren. Is iedereen gehoord? Kennen we alle perspectieven, hebben we ons niet teveel laten leiden door de mensen die het hardst roepen?

Ik hoop dat het resultaat van het onderzoek dat wij vandaag presenteren zal inspireren tot een eerlijke, gelijkwaardige dialoog. Op grond van feiten, waarbij alle stemmen en alle perspectieven gehoord kunnen worden. Zodat wat begon met de beslissing van de koning om zich kwetsbaar op te stellen, leidt tot meer onderling begrip.

Uitgesproken te Leiden op 2 oktober 2026 bij presentatie bevindingen onderzoek naar de koloniale geschiedenis van het Huis Oranje-Nassau.